

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Природничо-географічний факультет

Кафедра біології та методики навчання біології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ландшафтний дизайн

галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

освітньо-професійні програми: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).
Психологія

УХВАЛЕНО

Рішенням кафедри біології та методики
навчання біології

протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Ландшафтний дизайн
Викладач	Вакал Анатолій Петрович
Профайл викладача	https://pgf.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/02/28/vakal.pdf
E-mail:	lyntvarivka@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	Ландшафтний дизайн
Консультації	Консультації проводяться у вівторок з 14 ³⁰ по 15 ⁵⁰ : групові або одноосібні. Також можливі он-лайн консультації через інтернет ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Ландшафтний дизайн» спрямована на формування у слухачів основних теоретичних та практичних навичок в галузі ландшафтного дизайну та благоустрою території.

Мета і завдання дисципліни

Метою та завданням навчального курсу є: формування у студентів системи знань і умінь щодо проектування предметно-просторового архітектурного середовища, обумовленого природними даними, і сформованими засобами декоративного озеленення, геопластики, малих архітектурних форм, освітлення; цілісності в організації і функціонуванні об'єктів ландшафтного дизайну.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування:

а) теоретичних знань про:

- витоків виникнення, розвитку та сучасних тенденцій ландшафтного дизайну;

- основні стилі садово-паркового мистецтва;

- правила і прийоми організації ландшафтного простору;

- принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну;

- основні закони композиції і планувальні засади формування міських та заміських ландшафтів;

- про рослини і рослинні угруповання, як базовий елемент ландшафтного дизайну;

- використання у ландшафті води, малих архітектурних форм, рельєфу тощо.

б) практичних вмінь та навичок:

- вільного володіння термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільного її використання;
- визначати елементи озеленення в ландшафтному середовищі;
- доречно підбирати видовий склад насаджень відповідно до функціонального призначення та інших особливостей ділянки, на якій проводиться озеленення;
- використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну.
- вміло використовувати колористику рослин на ландшафтних об'єктах;
- самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.

Формат дисципліни

Ознаки дисципліни	
Рік викладання	2025/2026
Освітній ступінь	бакалавр
Курс навчання	3
Семестр	6
Формат курсу	очний/заочний
Обов'язкова /вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів/годин	4/120
Кількість розділів	2
Форма контролю	залік
Лекції	20
Лабораторні заняття	28
Консультації	
Самостійна робота	72

Тематичний план вивчення дисципліни

Розділ 1. Обирання оптимальної стратегії та застосування принципів створення ландшафтних композицій.

Тема 1. Аналіз та оброблення інформації щодо історії ландшафтного дизайну. Стилїстика садів.

Виникнення і розвиток ландшафтного дизайну. Поняття: садово-паркове мистецтво, ландшафтна архітектура, ландшафтний дизайн.

Ландшафт як середовище існування людини.

Основні стилі архітектури і стилі садів.

Сади та парки світу (Вавілон, Єгипет, Персія, Греція, Рим, Індія.). Середньовічні сади Західної Європи, арабські сади в Іспанії. Монастирські сади середньовіччя. Епоха Відродження.

Стилістика саду: Французький сад (регулярний стиль), Італійський сад (Італійське бароко), Голландський сад (Буржуазний стиль), Англійський сад (пейзажний стиль), сади Сходу (ландшафтне мистецтво Китаю і Японії). Австрія, Іспанія, Германія, Польща. Садово-паркове мистецтво Європи, Америки 19-поч. 20 ст. Сучасне ландшафтне мистецтво. Стилi в ландшафтному мистецтві. Східний стиль.

Сучасні сади і парки, міське будівництво. Особливості розвитку садово-паркового мистецтва в 20-му столітті. Модерн. Авангард. Сільський стиль (кантрі). Екологічний стиль. Змішаний стиль. Етностиль. Топіарне мистецтво (Скульптурні сади).

Виставкові, Філософські, Модельні, Міські, Водні сади, сади Ночі та сади Світла, Антисади, Стилiзовані сади (псевдо-Готичний, Середньовічний монастирський, Японський, Корейський, Китайський, Мавританський сад, Античний сад). Геопластичні проекти.

Тема 2. Застосування існуючих та нових ідей при архітектурно-планувальній організації простору.

Колористика і формотворення в процесі створення ландшафтних композицій.

Використання особливостей природного ландшафту для створення проекту озеленення.

Універсальні закони дизайну: композиція, простір і перспектива, форма, лінія, пропорційність і масштабність. Ритм. Симетрія та рівновага. Домінанта.

Прийоми садового дизайну: віддзеркалення, фокуси садових перспектив, віста, межі. Кути сприйняття, оглядові точки. Гармонічні канони природи.

Естетичне сприйняття ландшафту і традиції. Золотий перетин. Найважливіші композиційні властивості і засоби.

Використання класичних стилів при підборі рослинного матеріалу. Роль візуального сприйняття.

Класифікації кольорів за ступенем збуджуючого впливу та характеру емоціонального впливу. Колір в саду. Квітування рослин. Ритмічність ландшафтів. Сезонні особливості.

Тема 3. Аналіз методів проектування та створення окремих елементів благоустрою території.

Інженерна підготовка території. Доріжки та тверді покриття, тераси, квітники, декоративний город, болото або водойма з прибережним оформленням.

Інженерне облаштування. Геопластика.

Варіантне проектування.

Вертикальне планування.

Водойми, підпірні стінки, рокарій.

Основні споруди на ділянці. Малі архітектурні форми: альтанки, перголи, скульптури, бельведери, садові меблі, містки, ліхтарі, модульні квітники, тощо.

Тема 4. Аналіз інформації поняття ландшафту як об'єкта створення композиції.

Композиція в ландшафтному дизайні. Вплив розміщення, конфігурації та форми ділянки на концепцію благоустрою. Особливості проектування малих садів. Концепція і вибір стилю саду. Завдання на проектування.

Оцінка території, що облаштовується по різних аспектам: стан наявної рослинності, стан ґрунтів, прогноз можливих змін умов середовища.

Створення робочого креслення ділянки. Зонування ділянки. Генеральний план. Дендрологічний план. Принципи підбору рослин. Перелік робіт по реалізації генплану ділянки. Облаштування особливих об'єктів – дитячий, спортивний майданчики, барбекю. Створення пояснювальної записки до креслення. Великомасштабне зображення окремих елементів ділянки. Практичні роботи по виконанню ескізу плану ділянки. Передпроектна оцінка території.

Кліматичні умови. Коротка геоморфологічна характеристика природних ландшафтів України. Господарське використання земель. Оцінка місця розміщення ділянки, її розмірів та меж, ступеню одноманітності, оточення. Робота на ділянці замовника: оцінка території з точки зору розміщення по ландшафту, по сторонам світу, урахування рози вітрів, нахилів, експозиції, навколишніх об'єктів.

Топографія ділянки. Стан рослинного покриву, інвентаризація існуючих насаджень, геоботанічне обстеження. Геопідоснова. Вивчення материнської породи та гідрології ділянки – водоупори, ґрунтові води і верховодка, водойми. Інсоляція ділянки. Виявлення природних дренажних та водних джерел. Опис розміщення і форм побудов, под'їздних шляхів, стежок, енерго та водопостачання.

Джерела допоміжної інформації про об'єкт. Вивчення історії ділянки. Рекомендації по вибору стилю на базі попереднього обстеження території, можливі напрямки реалізації проекту.

Створення акцентних зон, нюансів з урахуванням ґрунтово-ландшафтних умов.

Робота на ділянці замовника: вибір ключових точок, обґрунтування фізичних, хімічних, біологічних аналізів ґрунтів і вод, відбір ґрунтових зразків, підстилаючої породи і зразків води.

Необхідне ґрунтово-екологічне обстеження території. Польове визначення комплексу фізичних властивостей ґрунтів. Вивчення агрохімічних властивостей території. Поняття про кислотність ґрунту та способи її зміни. Сумація результатів ґрунтового, ландшафтного, гідрологічного, геологічного, геоботанічного дослідження та використання отриманих даних при подальшій роботі на ділянці замовника.

Вимоги рослин до агрохімічних властивостей ґрунту. Поняття про основні елементи живлення рослин та про мікроелементи. Основні типи добрив. Способи створення сприятливих агрохімічних ґрунтових умов для вирощування рослин. Дози та норми добрив для різних рослин. Підготовка ґрунту.

Зміна рель'єфу території: вирівнювання, вертикальне планування. Створення сприятливих агрофізичних ґрунтових умов для вирощування рослин. Причини та діагностика перезволоження ґрунтів. Мінімізація непродуктивних втрат вологи. Використання різних матеріалів та добрив.

Спеціалізовані об'єкти. Дренаж та зрошення. Конструювання спеціалізованих об'єктів.

Ґрунтові конструкції при озелененні міських територій. Технології обробки ґрунтів. Підготовка ґрунту та створення посадкових місць для рослин з урахуванням їх вимог та особливостей ґрунтового покриву ділянки. Посадкові роботи. Багатошарові ґрунтові конструкції, режим їх експлуатації. Ерозія ґрунтів і ґрунтових конструкцій, міри по її припиненню. Геосинтетика. Штучні адсорбенти та вологовбирачі.

Розділ 2. Організація робіт, пов'язаних з видами, засобами та особливостями ландшафтного дизайну урбанізованих та промислових територій.

Тема 5. Поняття про життєві форми рослин. Угрупування деревно-чагарникових рослин як кістяк садово-паркових композицій.

Життєві форми рослин та умови їх існування.

Вимоги рослин до умов вирощування в відкритому ґрунті. Вимоги рослин до ґрунтових умов, до умов освітлення та сумісність рослин одне до одного.

Підбір рослин для озеленення.

Декоративні властивості деревних рослин. Особливості архітекtonіки деревних рослин. Основні природні і штучні форми крон та способи їх отримання. Декоративні властивості стовбурів та листя, квітів деревних рослин.

Дерева та чагарники, що використовуються в зеленому будівництві. Хвойні декоративні рослини. Листяні декоративні рослини. Декоративні чагарники.

Способи розмноження декоративних рослин. Насіннєве розмноження трав'янистих культур та деревних рослин. Вегетативне розмноження. Створення живоплотів. Способи посадки чагарників та дерев при створенні живоплотів. Проходи в живоплотах. Лабіринти і декоративні композиції.

Ліани: декоративноквітучі і декоративнолистяні, з їстівними плодами. Особливості використання ліан в озелененні.

Ботанічний склад саду безперервного квітання. Декоративність рослин в різні сезони, співвідношення рослин.

Використання в ландшафтному дизайні видів, занесених до Червоної книги України.

Особливості створення та утримання колекцій рослин.

Тема 6. Композиції відкритих просторів в паркових системах.

Види газонів: партерні, звичайні садово-паркові, лучного типу, мавританські, спортивні, спеціального призначення. Газонні суміші.

Підготовка території: планування, дренаж, створення родючого шару.

Газони на схилах. Геосинтетика при створенні газонів. Догляд за газоном.

Луки. Багаторічні трав'янисті рослини: кореневищні, цибулинні, бульбові та бульбоцибулинні рослини. Використання багаторічних трав'янистих рослин в озелененні. Однорічні та дворічні квіти. Основні види моно- та дикарпних видів рослин, що використовуються в озелененні. Використання літників на клумбах, рабатках, бордюрах. Тіньові сади та особливості їх створення.

Рослини для тіньового саду. Декоративні грядки. Приклади художніх композицій із овочевих культур.

Основний набір традиційних зелених культур та їх декоративні сорти.

Тема 7. Архітектурно-ландшафтне формування малого саду в малоповерховій забудові

Розміщення котеджу на ділянці та функціональна організація його території.

Розміщення основних зон на території малого саду в котеджній забудові, їх коротка характеристика. Вибір асортименту рослин та малих архітектурних форм.

Визначення поняття “зимовий сад”. Функціональне призначення зимових садів.

Класифікація зимових садів.

Визначення поняття “сади на плоских дахах”. Класифікація садів на плоских дахах в міському середовищі.

Тема 8. Роль ландшафтного дизайну у розвитку сучасного міста

Природа як фактор сталого розвитку міста. Підходи до збільшення природного потенціалу міста.

Пошук компенсуючих елементів природи в ландшафтному дизайні. Сучасні принципи та прийоми формування та проектування ландшафту спеціалізованих територій. Специфіка застосування ландшафтного дизайну для формування природоінтегрованих будівель. Прийоми формування природоінтегрованих будівель, інтегрованих із рельєфом.

Вода як засіб формування природоінтегрованих будівель у міському середовищі.

Реновація об'єктів ландшафтного дизайну в містобудівному середовищі. Технології озеленення об'єктів міського середовища.

Політика дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує: виконання тестових завдань, самостійної роботи тощо; підготовки до практичних занять; робота з інформаційними джерелами, опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури.

Результатом підготовки до практичного заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: опрацювання короткого пояснення до заняття та виконання всіх завдань для позааудиторної роботи.

Розв'язання завдань повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам, що висувуються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Забороняється запізнюватись на навчальні заняття та пропускати їх без поважних причин. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані на консультаціях. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових параметрів навчального процесу. Під час контрольних заходів забороняється використовувати джерела інформації, усні підказки, письмові роботи інших осіб, друковані книги, методичні посібники, телефони, планшети. Забороняється користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, в цілях не пов'язаних з навчанням.

Академічна доброчесність

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилок на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної не доброчесності. Неприпустимо надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участю інших осіб. Списування під час виконання тестових завчань чи екзамену заборонені. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється протягом семестру на практичних заняттях. Результати (кількість набраних балів) фіксує викладач.

Використовуються такі форми поточного опитування: усна відповідь за лекційними матеріалами, тестування, контрольна робота з відкритими питаннями, заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією, створення презентації з її обов'язковим показом та повідомленням, участь у обговоренні питань для контролю знань на практичних заняттях.

Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни і спрямований на необхідне корегування самостійної роботи студента. Сюди входить: методи усного контролю – бесіда, розповідь, доповідь студента, роз'яснення, відповіді на запитання. Усний контроль проводиться майже на кожному занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома студентів на початку вивчення

навчальної дисципліни. Результати поточного контролю є складовою визначення підсумкової оцінки і враховуються науково-педагогічним працівником при визначенні підсумкової оцінки з даної дисципліни. До поточного контролю також відноситься виконання лабораторних завдань, бали за які враховуються у підсумкову оцінку.

При контролі виконання завдань, які винесені для самостійного, опрацювання, оцінці підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; вміння застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; написання рефератів; підготовка доповідей, презентацій тощо. Результати самостійної роботи фіксуються в журналі обліку роботи викладача. Бали, набрані студентом за виконання завдань з самостійної роботи, додаються до суми балів, набраних студентом з інших видів навчальної роботи з дисципліни.

Вид контролю – залік. Загальна оцінка обраховується в кінці семестру як сума балів за виконання всіх видів робіт. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Структура проведення семестрового контролю відображається та доводиться до відома студентів на першому занятті.

Для студентів заочної форми навчання підсумковий контроль проводиться в період заліково-екзаменаційної сесії за обов'язкової присутності студента. Для складання підсумкового контролю студентами заочної форми навчання розробляються тести. До підсумкової оцінки включається виконання самостійної роботи студента, яку він отримав під час попередньої сесії. Форма проведення: письмово-усна.

Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Має повні та систематичні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
82 - 89	Має повні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує.

	Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
74 - 81	Має повні знання основних принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. У повній мірі володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає і може аналізувати причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має всебічні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє самостійно відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
64 - 73	Знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. Володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні, доцільно її використовує. Знає причини і наслідки змін, які відбуваються в процесі створення ландшафтних композицій. Має знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє відшукувати оригінальні дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
60 - 63	Знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. Володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні. Має знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Вміє відшукувати дизайнерські рішення та прийоми відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
35-59	У недостатньому обсязі знає основні принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну. Володіє термінологією, яка використовується у ландшафтному дизайні. Має не повні знання, про рослини і рослинні угруповання, як базового елементу ландшафтного дизайну. Не вміє використовувати знання з ґрунтознавства, ботаніки, фітоценології

	при плануванні створення композицій з природних та інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну. Допускає суттєві помилки під час прийняття дизайнерських рішень та прийомів відповідно до особливостей оформлення ландшафтного об'єкту.
1 - 34	Студент показує знання окремих роз'єднаних фрагментів навчального матеріалу, допускає суттєві помилки. Рівень засвоєння знань – репродуктивний.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
30-40	Надійно засвоїв програмний матеріал, що відведений на самостійне опрацювання; вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, пов'язує теоретичні знання з практичними навичками та вміє обґрунтувати прийняті рішення, володіє різнобічними навичками і прийомами виконання практичних завдань. При цьому студент не має утруднень з відповіддю на видозмінені завдання, демонструє володіння різноманітними методами і прийомами наукового дослідження, виявляє знайомство не тільки з навчальною, але й монографічною та іншою довідковою літературою
20-29	Твердо знає програмний матеріал, що відведений на самостійне опрацювання, грамотно й по суті викладає його; не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних завдань, впевнено володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання. Самостійно відтворює знання з елементами перетворення. Застосовує їх у видозмінених, але близькій до типової ситуації, однак потребує допомоги викладача.
11-19	Має знання лише основного програмного матеріалу, що відведений на самостійне опрацювання, але не засвоїв його окремих деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності у викладі програмного матеріалу і відчуває утруднення при виконанні практичних завдань.
1-10	Не знає більшої частини програмного, що відведений на самостійне опрацювання, допускає суттєві помилки; не володіє у достатньому обсязі поняттєво-термінологічним апаратом науки; невпевнено, із помилками виконує практичні завдання; не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; відтворює інформацію лише на основі зовнішньої підказки.

Розподіл балів

Поточне оцінювання								Разом	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	60	100
Поточний контроль									
8	8	8	10	10	8	4	4		
Контроль самостійної роботи								40	
5	5	5	7	7	5	3	3		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	F	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Вотінов М. А. Ландшафтна архітектура : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 73 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/228030148.pdf>
2. Дідур І.М., Прокопчук В.М., Панцирева Г.В., Циганська О.І. Рекреаційне садово-паркове господарство. Вінниця: ВНАУ, 2020. 328 с. <http://socrates.vsau.edu.ua/repository/getfile.php/27704.pdf>
3. Ландшафтний фітодизайн з основами біотехнології : підручник. Ч. 1 / А. М. Кабар, Ю. В. Лихолат, І. О. Зайцева, О. О. Дідур, О. Є. Пахомов, Л. П. Кузьміна, І. М. Коваленко, Т. В. Скляр, Т. Ю. Лихолат. Дніпро: ЛІРА, 2021. 196 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1083366/mod_resource/content/0/c8935d46465a1e50db64ccb28f915a75Landsh-fitodizajn_maket_Web.pdf
4. Олексійченко Н.О., Подольхова М.О., Курдюк О.М. Дендрологічні парки Українського Полісся: монографія. Біла Церква : Вид. Пшонківський О.В., 2019. 251 с.
5. Черноносова Т. О. Міське зелене будівництво : конспект лекцій. Харків : Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2018. 68 с. <https://eprints.kname.edu.ua/.pdf>

Додаткові

1. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ : Наук. Світ, 2001.

2. Безлюбченко О.С., Завальний О.В., Т. Черносова Т.О. Планування і благоустрій міст : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2013. 204 с.
3. Дідик В.В., Максим'юк Т.М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади: навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2012. 244 с.
4. Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2002. 60 с.
5. Кохановський В. М., Коваленко І.М. Декоративна дендрологія : в 2-х ч. Ч. 1: Морфологія рослин Pinophyta (Голонасінні) ; Ч. 2 : Magnoliophyta (Покритонасінні або Квіткові) : навч. посіб. [Електронний ресурс]. Суми : СНАУ, 2013. 267 с. ; 284 с.
6. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну : підручник. Київ: Ліра-К, 2014. 233 с.
7. Кузнецов С.І., Левон Ф.М., Пушкар В.В. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні. Київ : Компринт, 2013. 256 с.
8. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць : підручник. Львів: Світ 2005.
9. Кучерявий В.П Історія ландшафтно́ї а́рхітектури. Львів : Новий світ-2000, 2018. 702 с.
10. Петриченко М.П., Вакал А.П. Принципи створення шкільного дендрарію. Актуальні проблеми дослідження довкілля : X Між. наук. конф. Суми : Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2023.
11. Новицька С.Р. Ландшафтний дизайн : навч. посіб. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2018. 132 с.
12. Пузік В.К., Фатєєва Н.Ю. Алелопатія та дизайн ландшафтних композицій. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія», 9 (34), 2017. С. 101-105
13. Пушкар В.В., Кузнецов С.І. Основні принципи і прийоми побудови композицій з використанням хвойних: навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2005.
14. Пушкар В.В. Дизайн квітників : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2007. 336 с.
15. Пушкар В.В. Ландшафтна архітектура і дизайн, фітодизайн, садово-паркове будівництво, паркознавство, декоративне рослинництво: словник-довідник термінів. Київ : НАКККиМ, 2014. 298 с.
16. Руденко Л.Г. Ландшафтне планування в Україні: метод. настанови/ укл. Л. Г. Руденко, Є. О. Маруняк, О. Г. Голубцов та ін. Київ : Реферат, 2014. 406 с.
17. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 480 с.